

Projectnummer: 25007
Projectnaam: Goes-ADRZ Ziekenhuis-PM

Steller: Dhr. J. Deinum
Dhr. J. de Graaf

E-mail: projecten@expload.nl

Datum: 28 augustus 2025

Bezoekadres: Pascalweg 2^e
Postcode: 4104 BG, Culemborg
Telefoon: 0345 – 778990
E-mailadres: info@expload.nl
KVK: 54955890

Opdrachtgever: Admiraal de Ruyter ziekenhuis B.V.
Contactpersoon: Dhr. A. Ceton

PROJECTMEMO

Onderwerp: Informatie met betrekking tot ontplofbare oorlogsresten voor de uitbreidingslocatie van het Admiraal de Ruyter Ziekenhuis in Goes.

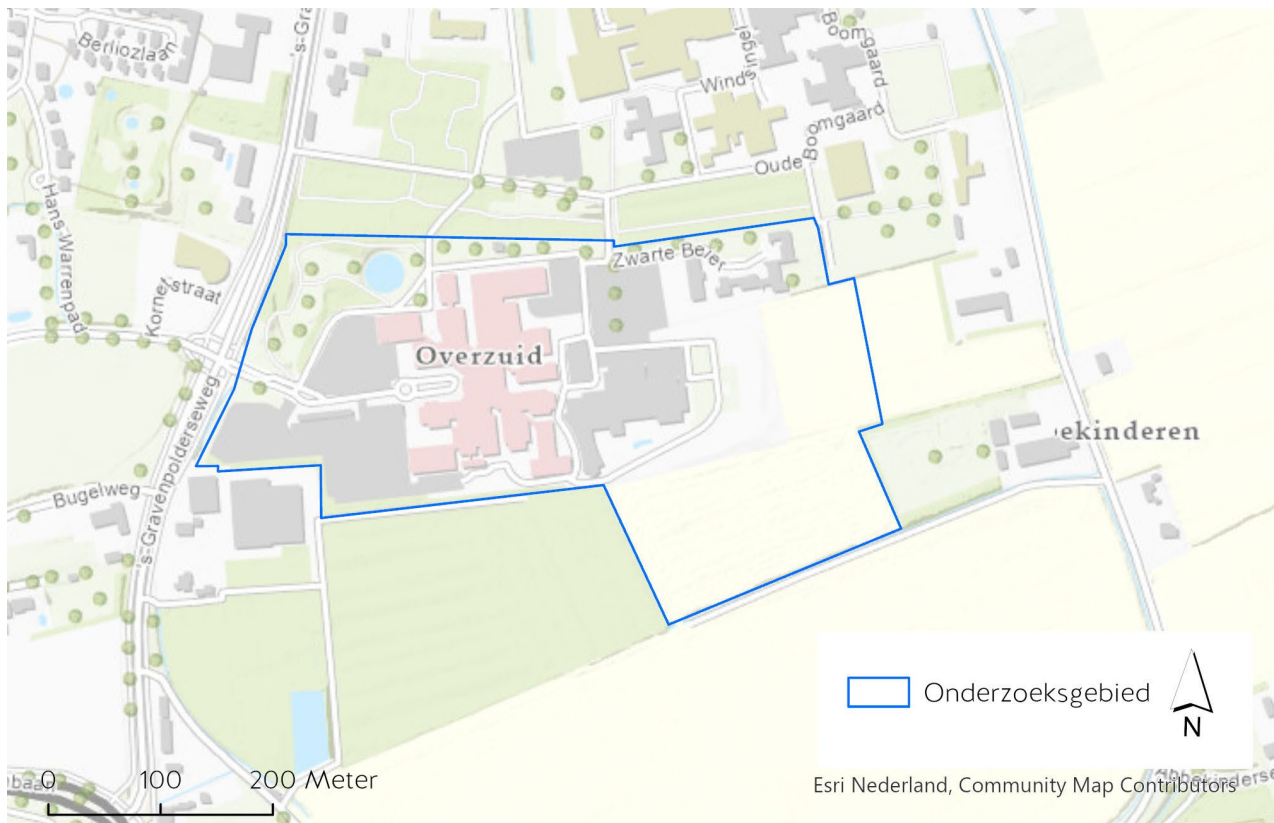
Inleiding

De gemeente Goes heeft in 2022 een onderzoek conflictperiode laten uitvoeren voor een groot deel van het grondgebied van de gemeente Goes. Dit onderzoek is uitgevoerd door Expload en heeft het kenmerk RN-19087, datum 18 februari 2022 en is uitgevoerd conform het CS-VROO (2021). De recente wijziging van het CS-VROO (2024) geeft geen aanleiding tot een herziening van het onderzoek conflictperiode.

In 2024 is er door Expload een onderzoek na-conflictperiode uitgevoerd voor gemeente Goes. De resultaten van dit onderzoek zijn beschreven in het rapport met kenmerk RN-23107, datum 28 februari 2025. Hierbij is een analyse uitgevoerd of naoorlogse ontwikkeling en/of werkzaamheden voor een reductie kunnen zorgen van de verdachte gebieden conflictperiode zoals zijn afgebakend in het onderzoek conflictperiode van 2022. Naar aanleiding van dit onderzoek na-conflictperiode zijn een aantal van de verdachte gebieden komen te vervallen of hebben een onverdachte bovenlaag gekregen.

Onderzoeksgebied

In figuur 1 is de het onderzoeksgebied weergegeven dat is aangeleverd door de opdrachtgever. Op verzoek van de opdrachtgever is het onderzoeksgebied uitgebreid.

Figuur 1 Onderzoeksgebied

BEVINDINGEN UIT EERDER UITGEVOERDE ONDERZOEKEN

Meidagen 1940

In de meidagen van 1940 is er in Zeeland en Goes gevochten. Expload heeft meerdere gebeurtenissen onderzocht en hierna op een rij gezet, alsmede de relevantie per gebeurtenis voor het onderzoeksgebied.

Op 10,12 en 15 mei 1940 werden er bombardementen uitgevoerd op Goes. De locaties die getroffen zijn door de desbetreffende bombardementen lagen in het centrum en bij het station. Deze locaties liggen ruim buiten het onderzoeksgebied.

Op 15 mei 1940 werd er een grondaanval gestart door de Duitse SS Standarte op Zuid-Beveland en Walcheren met als doel om over Goes naar Middelburg op te trekken. Omdat er in Goes geen militairen gelegerd waren, werd er niet of nauwelijks gevochten. Alleen Franse militairen boden wat weerstand terwijl zij zich via Goes op de Sloedam terugtrokken. Dit lag buiten het onderzoeksgebied.

Op 16 mei lanceerden de Duitsers een grondoffensief op Zuid-Beveland vanuit het kanaal. Om 15:00 bereikte het noordelijke SS bataljon (Gruppe Hausser) van de twee Kloetinge wat na een uur doorkruist werd. Het zuidelijke SS bataljon was via het zuiden van Goes doorgestoten richting het westen. Als onderdeel van het grondoffensief vonden er grondgevechten plaats bij de Westwal in Goes nadat Duitse parachutisten de achterhoede van een Franse auto-afdeling aanvielen. Deze grondgevechten vonden ruim buiten het onderzoeksgebied plaats.

Bevrijding 1944

Op 29 oktober 1944 kwamen de eerste geallieerde tanks via de Poel vanuit het zuiden Goes binnen en via de Patijnweg in het oosten kwamen de troepen Goes binnen. Tijdens deze bevrijding vonden gevechten met schotenwisselingen plaats tussen de Duitse en geallieerde troepen in de omgeving van de Buys Ballotstraat. Nadat de stationsweg was ingenomen werd er halt gehouden bij de jubileumbank. Achter het station stond een licht stuk Duits geschut opgesteld en begon te vuren. Een tank schakelde dit stuk uit en via de St. Adriaanstraat kwamen de tanks op de markt. Even na twee uur kwamen tanks vanuit de richting Kloetinge de Wilhelminastraat oprijden. Deze grondgevechten vonden ruim buiten het onderzoeksgebied plaats.

Mijnenveld

In het onderzoek conflictperiode uit 2022 zijn rond het onderzoeksgebied enkele indicaties geïnventariseerd en ingetekend. Een van deze indicaties is een mijnenveld (veldnummer 4 kaartblad 14 SE) gelegen op de kruising van de Kornetstraat en het Pykeswegje ten westen van het ziekenhuis. In 1947 is er een zoekactie geweest naar eventueel overgebleven mijnen, maar niets werd gevonden. Het mijnenveld lag ruim 400 meter van het onderzoeksgebied en is daarom niet relevant.

Luchtfoto-onderzoek

Aanvullend zijn de luchtfoto's van het gemeentebreed onderzoek uit 2022 opnieuw bekeken ter plaatse van het onderzoeksgebied. Op een luchtfoto van 16 augustus 1940 zijn enkele verstoringen zichtbaar in het onderzoeksgebied. Echter de luchtfoto is van matige kwaliteit, waardoor deze verstoringen niet als kraters kunnen worden vastgesteld.

Ter plaatse van de verstoringen zijn luchtfoto's van 2006 tot en met 2023 geraadpleegd op mogelijke "vegetatie-stress". Daarnaast is op de website van het Actueel Hoogtebestand Nederland de hoogte kaarten AHN2 tot en met AHN5 geraadpleegd. Ter plaatse van de verstoringen zijn geen verdiepingen in het terrein zichtbaar, die zouden kunnen wijzen op oude kraters.

In het bronmateriaal zijn bovendien ook geen aanwijzingen gevonden voor luchtaanvallen, die deze verstoringen zouden kunnen verklaren. Er is sprake van leemte in kennis, op basis waarvan het gebied als onverdacht is aangemerkt.

Figuur 2 Het onderzoeksgebied op een luchtfoto van 16 augustus 1940 (Sortienr. H-107, luchtfotonr. 100)

Munitievondsten

Er zijn vijf EOD-meldingen gedaan voor vondsten bij de Abbekindersewandweg 4, ten oosten van het ziekenhuis: De betreffende MORA's zijn:

- EOD MORA 20071608: een restant brisantgranaat 10 cm Oudhollands (leeg), een restant ontsteker 119 (leeg), een brisantgranaat Oudhollands 7,5cm (niet verschoten);
- EOD MORA 20101450: een brisant pantsergranaat 5cm met bodembuis 5103;
- EOD MORA 20111255: een brisantgranaat 25 pond (UK) met restant onbekende ontsteker (niet verschoten);
- EOD MORA 20141822: een brisantgranaat 75mm (US) met restant ontsteker (niet verschoten);
- EOD MORA 20181920: een brisantgranaat 75mm zonder ontsteker (verschoten);

Er zijn geen vondsten gemeld in het onderzoeksgebied.

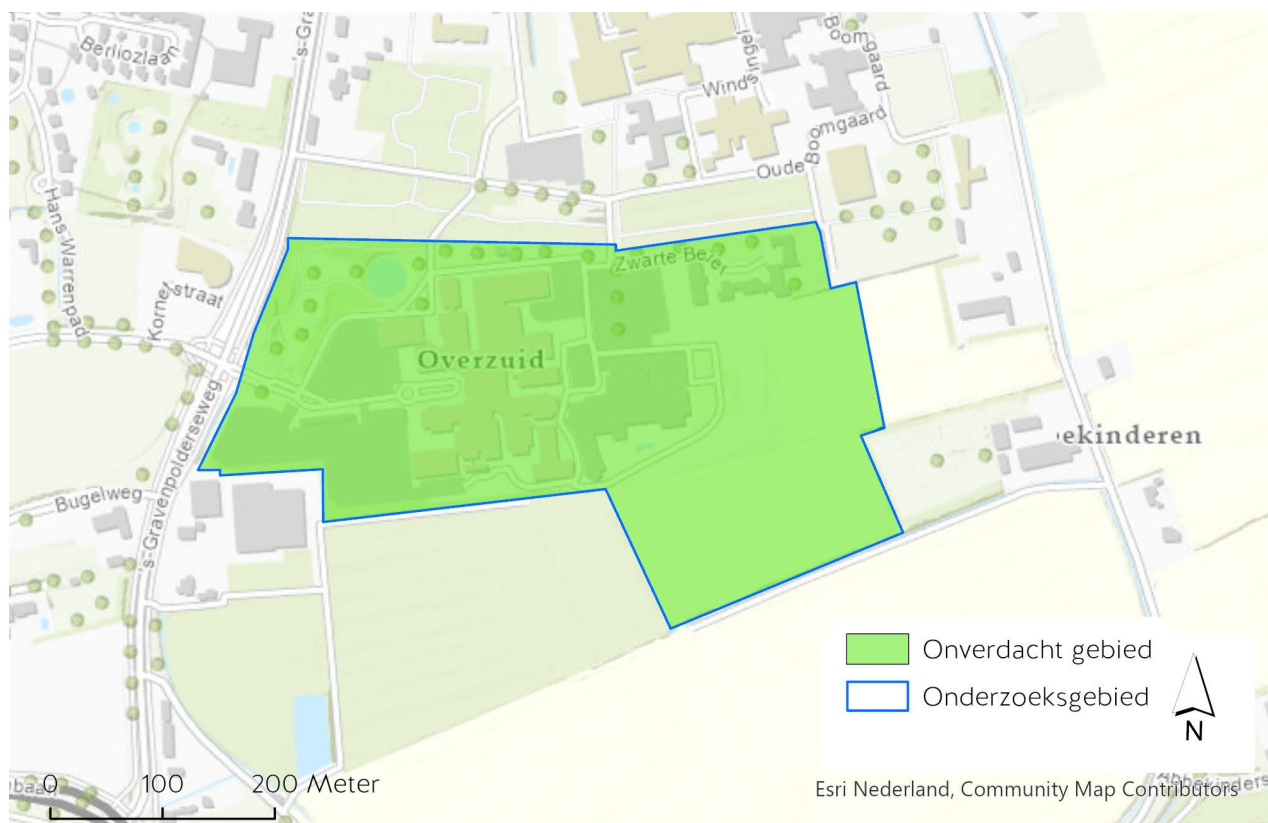
Ontwikkeling na-conflictperiode

Het ziekenhuis en omringende bebouwing werden pas na de Tweede Wereldoorlog aangelegd. Het ziekenhuis opende officieel haar deuren in oktober 1987. Tijdens de bouw en nadien zijn er geen munitievondsten gemeld in het onderzoeksgebied.

Conclusie & advies

Uit de voorgaande onderzoek conflictperiode en na-conflictperiode zijn geen indicaties voortgekomen, die aanleiding hebben gegeven tot het afbakenen van een verdacht gebied binnen het huidige onderzoeksgebied. Sindsdien zijn er ook geen nieuwe indicaties gevonden, die aanleiding geven om de huidige afbakening (onverdacht) te herzien.

Expload adviseert om in het onderzoeksgebied het protocol onverwachts aantreffen explosieven te hanteren bij werkzaamheden. Dit protocol is als bijlage toegevoegd aan deze memo.

Figuur 3 Onverdacht onderzoeksgebied

Processchema onverwacht aantreffen ontplofbare oorlogsresten

